

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että luonnollisen henkilön muuhun kuin elinkeinotoimintaan, maatilatalouteen tai muuhun ansiotoimintaan kohdistuvien velkojen korkojen vähentämisoikeutta rajoit-
 tavaa omavastuuosuutta korotettaisiin 400 markasta 600 markkaan.

Esitys liittyy vuoden 1985 tulo- ja menoarvioesitykseen. Tarkoituksena on saattaa laki voimaan vuoden 1985 alusta lukien.

PERUSTELUT

1. Ehdotetut muutokset ja niiden syyt

Velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa annetun lain (953/74) 2 §:n 1 momentin väliaikaisesta muuttamisesta 2 päivänä joulukuuta 1983 annetun lain (898/83) mukaan verovelvollisella on oikeus veronalaisista tuloistaan vähentää rajoituksitta korot, jotka kohdistuvat elinkeino- tai muuhun ansiotoimintaan sekä maatilatalouteen. Lisäksi verovelvollinen tai puolisoit voivat vähentää velkojen korkoja yhteensä enintään 25 000 markkaa, johon määrään voi sisältyä oman tai perheen vakituisen asunnon hankkimiseksi ja perusparantamiseksi otetun velan korkojen lisäksi muita korkoja enintään 10 000 markkaa. Luonnollisen henkilön, puolisoitten ja erillisenä verovelvollisena verotettavan jakamattoman kuolinpesän muista kuin elinkeino- tai ansiotoimintaan sekä maatilatalouteen tai muuhun kiinteistöön kuin omaan asuntoon kohdistuvien velkojen koroista vähennyskelpoista on kuitenkin vain 400 markan ylittävä määrä. Tämä omavastuuosuus otetaan huomioon myös vähennyskelpoisten korkojen ylärajaa laskettaessa siten, että korkojen suurin sallittu vähennysmää-

rä on tosiasiaassa 24 600 markkaa voimassa olevan lainsäädännön mukaan.

Omavastuuosuuden säätäminen korkojen vähennysoikeudelle on henkilöverotuksen kehittämislinjan mukaista. Vähennysjärjestelmän järje-
 stämisen ohella pyritään asteittain vähentämään veroilmoituksen tekotarvetta ja siten verovelvollisen ja verohallinnon työtä. Tämä tapahtuu erityisesti palkansaajien ja eläkeläisten tulojen ilmoittamisvelvollisuutta rajoittamalla ja lisäämällä verottajalla jo olevien tietojen hyväksikäyttöä verotuksessa. Korkovähennys myönnetään runsaasti yli miljoonalle verovelvolliselle, joten vähennyksen merkitys on verotustyön kannalta huomattava. Vähennys edellyttää aina paitsi tosittesiin perustuvaa selvitystä, myös velan perusteiden yksityiskohtaista selvittämistä.

Ennakkoperinnässä on mahdollista ottaa huomioon vain ennen verovuoden alkua syntyneiden velkojen korot tai muutoin etukäteen täsmällisesti selvitettävissä olevat, vähennyskelpoiset korot. Sen sijaan esimerkiksi kulutushyödykkeiden ostoon kohdistuvia osamaksu-, luottokortti- ynnä muita korkoja ei yleensä ole mahdollista etukäteen laskea, koska velat useimmiten syntyvät

vasta verovuoden aikana. Lopullinen verotus ja ennakkoperintä eivät tällöin vastaa toisiaan.

Vähäisillä koroilla ei ole olennaista vaikutusta myöskään verovelvollisen veronmaksukykyyn. Lisäksi kulutushyödykkeiden ostoon kohdistuvien velkojen korkoja voidaan usein pitää elantomenoina, joiden laaja vähentäminen verotuksessa ei ole tuloverojärjestelmän perusteiden mukaista.

Henkilöverotuksen kehittämiseksi ehdotetaan edellä esitetyn perusteella, että korkojen vähentämättä jäävää omavastuuosuutta korotettaisiin 400 markasta 600 markkaan.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Omavastuuosuuden korottaminen kiristäisi jonkin verran kaikkien muiden luonnollisten henkilöiden verotusta kuin niiden, joiden velat kohdistuvat elinkeino- tai ansiotoimintaan sekä maatilatalouden harjoittamiseen. Valtion tuloveron tuotto lisääntyisi runsaalla 50 miljoonalla markalla ja kunnallisveron tuotto noin 30 miljoonalla markalla. Kirkollisveroa muutos lisäisi noin kahdella miljoonalla markalla ja sairaus- ja kan-

saneläkevakuutusmaksujen tuottoa yhteensä noin viidellä miljoonalla markalla. Niiden verovelvollisten lukumäärän, joille myönnetään korkovähennyksiä, arvioidaan muutoksen johdosta vähenvän noin 80 000 henkilöllä.

3. Voimaantulo ja soveltaminen

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan heti, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 1985 toimitettavassa verotuksessa.

4. Säättämisjärjestys

Nyt ehdotettavalla korkojen vähennysoikeuden rajoituksella on verotusta kiristävä vaikutus. Lakiehdotus tulisi käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa 20 päivänä joulukuuta 1974 annetun lain 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 21 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (73/83), näin kuuluvaksi:

2 §

Verovelvollisella on oikeus veronalaisista tulostaan vähentää elinkeinotoimintaan, maatilatalouden harjoittamiseen ja muuhun ansiotoimintaan liittyvien velkojen korot. Kunnallisverotuksessa saadaan tietyn tulolähteen tuloihin kohdistuvien velkojen korot vähentää kuitenkin vain sanotun tulolähteen tulosta. Verovelvollisella tai milloin kysymyksessä ovat puoliset, joihin sovelletaan tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) puolisoita koskevia säännöksiä, puolisoilla yhdessä on lisäksi oikeus vähentää velkojen korkoja yhteensä enintään 25 000 markkaa, johon määrään saa sisältyä oman tai perheen vakituisen asunnon hankkimisesta ja perusparannuksesta aiheutuneiden velkojen korkojen lisäksi muita korkoja enintään 10 000 markkaa. Verovelvollisen luonnollisen henkilön tai puolisoiden ja erillisenä verovelvollisena verotettavan jakamattoman kuolinpesän velkojen korkojen yhteismäärästä vähennyskelpoista on kuitenkin vain 600 markkaa ylittävä osa. Edellä tarkoitettuja vähennyskelpoisten korkojen enimmäismääriä laskettaessa otetaan huomioon myös tämän omavastuuosuuden vuoksi vähentä-

mättä jäävä osa koroista. Ansiotoimintaan ja muuhun kiinteistöön kuin verovelvollisen tai hänen perheensä asuntoon liittyvien velkojen korkojen vähennyskelpoista määrää laskettaessa ei oteta huomioon edellä tarkoitettua 600 markan omavastuuosuutta. Vähentämättä jäävät omavastuuosuutta sovellettaessa ensisijaisesti muut kuin oman tai perheen vakituisen asunnon hankkimisesta ja perusparannuksesta aiheutuneiden velkojen korot. Puolisoiden koroista jäävät edellä mainitussa järjestyksessä vähentämättä ensisijaisesti sen puolison korot, jonka ansiotulojen yhteismäärä on pienempi, jolleivät puoliset ole toisin vaatineet. Erityislain nojalla verovapaan omaisuuden hankkimista varten otettujen velkojen korot eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia. Mitä edellä on säädetty koroista, koskee myös indeksija kurssitappioita.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1985 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 1984

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*

Laki

velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa 20 päivänä joulukuuta 1974 annetun lain 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 21 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (73/83), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

2 §

Verovelvollisella on oikeus veronalaisista tuloistaan vähentää elinkeinotoimintaan, maatilatalouden harjoittamiseen ja muuhun ansiotoimintaan liittyvien velkojen korot sekä indeksi- ja kurssitappiot. Kunnallisverotuksessa saadaan tietyn tulolähteen tuloihin kohdistuvien velkojen korot sekä indeksi- ja kurssitappiot vähentää kuitenkin vain sanotun tulolähteen tuloista. Verovelvollisella tai milloin kysymyksessä ovat puoliset, joihin sovelletaan tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) puolisoita koskevia säännöksiä, puolisoilla yhdessä on lisäksi oikeus vähentää velkojen korkoja sekä indeksi- ja kurssitappioita yhteensä enintään 25 000 markkaa, johon määrään saa sisältyä oman tai perheen vakituisen asunnon hankkimisesta ja perusparannuksesta aiheutuneiden velkojen korkojen sekä indeksi- ja kurssitappioiden lisäksi muita korkoja sekä indeksi- ja kurssitappioita enintään 10 000 markkaa. Erityislain nojalla verovapaan omaisuuden hankkimista varten otettujen velkojen korot sekä indeksi- ja kurssitappiot eivät ole verotuksessa lainkaan vähennyskelpoisia.

Ehdotus

2 §

Verovelvollisella on oikeus veronalaisista tuloistaan vähentää elinkeinotoimintaan, maatilatalouden harjoittamiseen ja muuhun ansiotoimintaan liittyvien velkojen korot. Kunnallisverotuksessa saadaan tietyn tulolähteen tuloihin kohdistuvien velkojen korot vähentää kuitenkin vain sanotun tulolähteen tulosta. Verovelvollisella tai milloin kysymyksessä ovat puoliset, joihin sovelletaan tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) puolisoita koskevia säännöksiä, puolisoilla yhdessä on lisäksi oikeus vähentää velkojen korkoja yhteensä enintään 25 000 markkaa, johon määrään saa sisältyä oman tai perheen vakituisen asunnon hankkimisesta ja perusparannuksesta aiheutuneiden velkojen korkojen lisäksi muita korkoja enintään 10 000 markkaa. Verovelvollisen luonnollisen henkilön tai puolisoitten ja erillisenä verovelvollisena verotettavan jakamattoman kuolinpesän velkojen korkojen yhteismäärästä vähennyskelpoista on kuitenkin vain 600 markkaa ylittävä osa. Edellä tarkoitettuja vähennyskelpoisten korkojen enimmäismääriä laskettaessa otetaan huomioon myös tämän omavastuuosuuden vuoksi vähentämättä jäävä osa koroista. Ansiotoimintaan ja muuhun kiinteistöön kuin verovelvollisen tai hänen perheensä asuntoon liittyvien velkojen korkojen vähennyskelpoista määrää laskettaessa ei oteta huomioon edellä tarkoitettua 600 markan omavastuuosuutta. Vähentämättä jäävät omavastuuosuutta sovellettaessa ensisijaisesti muut kuin oman tai perheen vakituisen asunnon hankkimisesta ja perusparannuksesta aiheutuneiden velkojen korot. Puolisoiden koroista jäävät edellä mainitussa järjestyksessä vähentämättä ensisijaisesti sen puolison korot, jonka ansiotulojen yhteismäärä on pienempi, jolleivät puoliset ole toisin vaatineet. Erityislain nojalla verovapaan omaisuus-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

den hankkimista varten otettujen velkojen korot eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia. Mitä edellä on säädetty koroista, koskee myös indeksija kurssitappioita.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1985 toimitettavassa verotuksessa.

*Väliaikaisesti voimassa oleva laki***Laki**

velkojen korkojen vähennysoikeuden rajoittamisesta verotuksessa annetun lain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (898/83)

2 §

Verovelvollisella on oikeus veronalaisista tuloista vähentää elinkeinotoimintaan, maatalouden harjoittamiseen ja muuhun ansiotoimintaan liittyvien velkojen korot. Kunnallisverotuksessa saadaan tietyn tulolähteen tuloihin kohdistuvien velkojen korot vähentää kuitenkin vain sanotun tulolähteen tulosta. Verovelvollisella tai milloin kysymyksessä ovat puoliset, joihin sovelletaan tulo- ja varallisuusverolain (1043/74) puolisoita koskevia säännöksiä, puolisoilla yhdessä on lisäksi oikeus vähentää velkojen korkoja yhteensä enintään 25 000 markkaa, johon määrään saa sisältyä oman tai perheen vakituisen asunnon hankkimisesta ja perusparannuksesta aiheutuneiden velkojen korkojen lisäksi muita korkoja enintään 10 000 markkaa. Verovelvollisen luonnollisen henkilön tai puolisoitten ja erillisenä verovelvollisena verotettavan jakamattoman kuolinpesän velkojen korkojen yhteismäärästä vähennyskelpoista on kuitenkin vain 400 markkaa ylittävä osa. Edellä tarkoitettuja vähennyskelpoisten korkojen enimmäismääriä laskettaessa otetaan huomioon myös tämän omavastuusuuden vuoksi vähentä-

mättä jäävä osa koroista. Ansiotoimintaan ja muuhun kiinteistöön kuin verovelvollisen tai hänen perheensä asuntoon liittyvien velkojen korkojen vähennyskelpoista määrää laskettaessa ei oteta huomioon edellä tarkoitettua 400 markan omavastuusuutta. Vähentämättä jäävät omavastuusuutta sovellettaessa ensisijaisesti muut kuin oman tai perheen vakituisen asunnon hankkimisesta ja perusparannuksesta aiheutuneiden velkojen korot. Puolisoiden koroista jäävät edellä mainitussa järjestyksessä vähentämättä ensisijaisesti sen puolison korot, jonka ansiotulojen yhteismäärä on pienempi, jolleivät puoliset ole toisin vaatineet. Erityislain nojalla verovapaan omaisuuden hankkimista varten otettujen velkojen korot eivät ole verotuksessa lainkaan vähennyskelpoisia. Mitä edellä on säädetty koroista, koskee myös indeksi- ja kurssitappioita.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1984. Sitä sovelletaan vuodelta 1984 toimitettavassa verotuksessa.